

Motion till riksdagen 2024/25:282

av **Gudrun Brunegård (KD)**

En stärkt elevhälsa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag om en stärkt elevhälsa och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Elevhälsan omfattar elever från förskoleklass upp till och med gymnasiet. Den är huvudsakligen förebyggande och hälsofrämjande, med inriktning på elevernas utveckling mot utbildningens mål. I uppdraget ingår att erbjuda hälsobesök med allmänna hälsokontroller, undersökningar av syn och hörsel och andra begränsade hälsokontroller, men man ska också tillhandahålla enklare sjukvårdsinsatser.

Elevhälsan ska enligt skollagen omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Det ska finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator samt specialpedagog eller speciallärare.

Förutsättningarna för de olika professionerna att verka varierar dock kraftigt mellan olika skolor, då begreppet ”tillgång till” tolkas väldigt olika av olika huvudmän. För dem som arbetar inom elevhälsan innebär det himmelsvid skillnad om befattningshavaren har 1 000 elever på en heltidstjänst eller 600. Det är inte ovanligt att en huvudman har en fast skolsköterska med regelbundna tider på skolenheten, medan andra professioner inom elevhälsan kan vara betydligt svårare för eleven att få tillgång till. Exempelvis kan ”tillgången till” psykosocial kompetens variera kraftigt, vilket riskerar att innebära att en skolsköterska försöker hantera ärenden som man i realiteten saknar kompetens för. Regeringen bör återkomma med förslag på hur antalet elever per skolsköterska och andra professioner ska förtydligas.

Kristdemokraterna har i många år drivit på för att överföra det medicinska och psykosociala ansvaret för elevhälsan till den regionala hälso- och sjukvården, fortfarande med skolan som arbetsplats för bästa möjliga tillgänglighet för eleverna. På så sätt skulle elevhälsans hälso- och sjukvårdssystem få bättre sammanhållning och kompetensförsörjning och medarbetarnas kompetensutveckling kunna tillgodoses på ett bättre sätt.

Även kompetenser som fysioterapi och ergonomi/arbetsterapi skulle vid behov kunna tillgodoses på ett enklare sätt.

Vidare råder visst ifrågasättande gällande var det sammanhållna ansvaret för barnets hälso- och sjukvård ligger under skoltiden. Även detta skulle enklare kunna tydliggöras om ansvaret ligger på regionerna. Regeringen bör ta fram förslag på hur ansvaret för elevhälsan ska kunna överföras till den regionala hälso- och sjukvården. Detta bör ges regeringen till känna.

Kristdemokraterna driver även sedan en tid tillbaka införandet av en elevhälsogaranti, så att elever kan få kontakt med elevhälsan varje skoldag. Det är även något vi fått gehör för och som finns med i Tidöavtalet. Regeringen tillsatte även i våras en utredning om stärkt tillgång till elevhälsan, som bland annat ska föreslå en elevhälsogaranti med målet att åstadkomma ändamålsenliga tidsfrister för att få stöd och hjälp av elevhälsan. Utredningen ska redovisas senast i mars 2025.

En modell för hur eleven lättare ska få kontakt med elevhälsan behöver tas fram. I dag upplever många elever svårighet att nå elevhälsan samma dag. Inte minst gäller detta för elever i glesbygd, där skolsköterskans fysiska besök kanske inskränker sig till några timmar varannan vecka. Mår man dåligt kan det vara alltför lång tid att vänta. Med tekniska lösningar borde eleven kunna få respons samma dag och erhålla råd om hur akuta problem ska kunna avhjälpas, exempelvis hur ett fysiskt möte med elevhälsan ska kunna bokas, alternativt genom vidareslussning till en annan sjukvårdsinstans. Regeringen behöver återkomma med förslag på hur en elevhälsogaranti ska kunna införas, där eleven har rätt till kontakt med elevhälsan samma dag.

Med avstamp i pågående utredning om elevhälsan menar jag att regeringen skyndsamt behöver återkomma med förslag till riksdagen om genomförande av åtgärderna för att stärka elevhälsan.

Gudrun Brunegård (KD)